

Af: Charlotte Voglhofer, praktiserende læge og formand for arbejdsgruppen - Charlotte@voglhofer.dk

Practicus

Faglig visitationsstandard for akutarbejdet i lægevagten

En ny faglig standard skal sikre et højt fagligt og ensartet niveau i visitationen i lægevagten på tværs af landet. Den nye visitationsstandard er nu tilgængelig på DSAM's hjemmeside.

De fem regioner i Danmark har hidtil arbejdet uden en fælles visitationsstandard i lægevagten. Nogle vagtlæger har fået en påtale fra Styrelsen For Patientsikkerhed for at udskrive vanedannende medicin til patienter, der under falsk CPR-nummer har udgivet sig for at være en anden.

Da lægen arbejder under lægeløftet og skal arbejde med samvittighed og omhu, har mange læger følt sig presset til at udskrive smertestillende medicin ved visitationen. Med den nye faglige visitationsstandard vil det være muligt for den visiterende læge at afvise disse patienter med henvisning til "den faglige visitationsstandard for lægevagten", der netop er udkommet på DSAM´s vejledningsside.

Det akutte stiller store krav til visitator

Lægen har svære arbejdsbetingelser i lægevagten. Her skal der hurtigt dannes et overblik og træffes beslutninger, og det kan være svært af få et overblik over, hvor man kan tilgå regler og oplysninger på en hurtig og effektiv måde. Samtidig kan det være svært at danne sig et samlet overblik over samarbejdspartnerne i akutarbejdet, og hvordan vi håndterer de forskellige patientgrupper, som vi møder i lægevagten.

Arbejdet i lægevagten kræver speciallægekompetencer i almen medicin, hvis man skal kunne navigere korrekt under travlhed. Hvis der ikke visiteres korrekt, går det ud over både patienterne og kollegerne. Lægevagten kan sande til med patienter, som ikke bør ses af lægevagten, og det kan give lange ventetider i telefonen og forsinke patienter med akut behov for lægehjælp, ligesom mange kommer til at vente længere på konsultationer og besøg. Det medfører et stressende arbejdsmiljø. En mangelfuld visitation kan også føre til højere belastning af et i forvejen presset sundhedsvæsen, der er underbemandet med både læger og sygeplejersker.

Målet er mere ensartet visitation

Formålet med en fælles faglig visitationsstandard for akutarbejdet i lægevagten er at sikre, at de praktiserende læger og vagtlæger, der visiterer, har et højt fagligt og ensartet niveau i visitationen på tværs af de regionale lægevagtsordninger.

Den nye visitationsstandard kan også være med til at forventningsafstemme de opgaver, som lægevagten bør løse: Lægevagten tager sig af akut opstået sygdom, som ikke kan vente til egen læge er tilbage på førstkommende hverdag.

Målet med en fælles visitationsstandard er:

- At alle patienter får en ensartet visitation for samme problemstillinger på tværs af regioner.
- At alle vagtlæger har de samme rammer at visitere efter.
- At patienter, der kontakter lægevagten, oplever et sammenhængende sundhedsvæsen.

Derudover er ønsket at skabe et overblik over, hvilke visitationsmuligheder der er i de regionale lægevagter, og hvordan vi arbejder sammen med vores samarbejdspartnere i lægevagten, idet samarbejdet mellem sektorerne er

en kernekompetence i visitationen af akutpatienter.

Den nye visitationsstandard er ikke en detaljeret instruks i behandlingen af konkrete sygdomme eller symptomer, men en overordnet elektronisk vejledning, som supplerer Akuthåndbogen, de respektive regionale aftaler og instrukser på området.

Arbejdsgruppen har været meget respektfuld overfor opgaven. Vi ved, at visitationen i lægevagten er en af de mest udsatte poster, og at det er her, at de fleste klager kommer.

Bidrag fra alle regioner

Fonden for Almen Praksis nedsatte en arbejdsgruppe i foråret 2020 til at udforme en faglig visitationsstandard for akutarbejdet i lægevagten. På grund af coronapandemien og udskiftning af medlemmer i gruppen kom den endelige arbejdsgruppe i gang i maj 2021.

Arbejdsgruppen består af udpegede speciallæger i almen medicin fra de fem regioner, en yngre læge og en administrativ medarbejder fra Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN), PLO og DSAM. Det var vigtigt for arbejdsgruppen, at alle regioner havde en stemme og indflydelse på, hvad en visitationsstandard skal indeholde.

På et indledende møde tegnede arbejdsgruppen rammerne for, hvad der er vigtigt at have med i en visitationsstandard, og hvad man som visiterende vagtlæge har brug for af nyttige oplysninger og viden, når man sidder på vagt og visiterer. Det blev hurtigt klart, at der er mange regler, mange patientgrupper og flere samarbejdspartnere, som vi skal håndtere på en hurtig og smidig måde, så ventetiden minimeres i telefonen. Vi gjorde os også klart, at så snart vi havde lavet visitationsstandarden, ville noget allerede være forældet, fordi verden omkring os forandres hele tiden. Derfor har vi valgt at lave visitationsstandarden i en elektronisk form, så man som vagtlæge hurtigt kan finde den på nettet, slå op og forvente få den nyeste viden på området.

Kræver tværfaglige kompetencer

Det stigende antal ældre borgere og patienter med multisygdom og polyfarmaci giver en mere kompleks patientpopulation. Det er en særlig udfordring i lægevagten, fordi vagtlægerne har kontakt med patienter, som de ikke kender i forvejen. Det kan også være en særlig udfordring, hvis visitator ikke har en dagligdag med almenmedicinske akutte fremmødekonsultationer.

Sundhedsstyrelsen udgav i oktober 2020 anbefalinger for organisering af den akutte sundhedsindsats i Danmark for de næste 10 år. Heri præciseres det, at den borgerrettede telefoniske visitation i vagttiden vedrørende somatisk og psykisk sygdom, der ikke er livstruende og tidskritisk, med fordel kan varetages i et tæt tværfagligt samarbejde, som omfatter speciallæger i almen medicin eller speciallæger med tilsvarende kompetencer og sygeplejersker med relevant erfaring og kompetencer.

Sundhedsstyrelsen anerkender, at de kompetencer som alment praktiserende læger erhverver sig gennem daglig erfaring ved at visitere patienter med både akutte og ikke-akutte symptomer i egne klinikker, giver den erfaring, der kræves i en lægevagt, hvor vi møder patienter, som vi ikke kender på forhånd.

WHO har udarbejdet anbefalinger for kvalitet i sundhedsydelser og akutarbejdet, der skal sikre ordentlige arbejdsforhold for dem, som arbejder i akutområdet.

Derfor er det enormt vigtigt for arbejdsmiljøet, at vi bruger de rigtige kompetencer på de rigtige pladser i lægevagten, så lægevagten bliver et smidigt sted både for patienterne og for de læger, sygeplejersker og paramedicinere, der arbejder i lægevagten.

Efter intenst arbejde og besvarelse

af mange spørgsmål, to høringsrunder og en endelig godkendelse i regionerne og PLO, er visitationsguiden nu lagt på DSAM´s hjemmeside, hvor den vil fungere som et opslagsværk, når du sidder og skal visitere i lægevagten. Brug 10 minutter på at lære den at kende, så du ved, hvad du kan få svar på, næste gang du sidder med et visitationsproblem.

Vi håber, at I vil tage godt imod den nye visitationsstandard! //

ARBEJDSGRUPPEN:

- Charlotte Voglhofer (formand for arbejdsgruppen), praktiserende læge i Region Sjælland
- Carsten Kvist, kontorchef i Region Nordjylland
- Daniel Derman Rotenberg, praktiserende læge i Region Syddanmark
- Gitte Søndergård, overlæge i 1813 i Region Hovedstaden
- Lise Høyer, praktiserende læge i Region Midtjylland
- Rasmus Køster-Rasmussen, yngre læge (nu speciallæge i almen medicin), Region Hovedstaden